

Toelichting Apotheekprofielen 2021

Wij streven naar een goede kwaliteit van zorg tegen betaalbare zorgkosten. Om dit te bevorderen maken wij gebruik van de profielsystematiek. We maken een selectie van indicatoren die naar landelijke en eigen inzichten samen een goede afspiegeling vormen. Deze indicatoren zeggen iets over de kwaliteit van de zorg en hoe onze verzekerden de zorg ervaren. Naast kwaliteit hanteren we indicatoren die inzicht geven in de kosten en het daarbij behorende besparingspotentieel met betrekking tot distributie. Op de indicatoren binnen de onderdelen Zorg en Distributie vergelijken we apotheken met elkaar. De scores leiden uiteindelijk tot de indeling in een apotheekprofiel van A (laagste score) tot en met E (hoogste score)*. Het profiel van een apotheek is de relatieve positie ten opzichte van de markt. Wij belonen apotheken die bovengemiddeld bijdragen aan de kwaliteit en betaalbaarheid van zorg. Apotheken die minder goed presteren, stimuleren wij om te verbeteren.

*Apotheken met een klein marktaandeel voor VGZ komen, onder andere in het kader van vermindering van administratieve lasten, automatisch in profiel C.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2020

- Het onderdeel 'gepast gebruik' wordt uitgebreid met de indicator 'Terugdringen kortwerkend Oxycodon zonder onderhoudsbehandeling'
- De indicator "aflevertermijn chronische medicatie" komt te vervallen
- De meetperiode voor de indicatoren die gemeten worden op basis van VGZ declaratiedata wijzigt van twee kwartalen naar vier kwartalen. Alleen voor de indicatoren "specialistische geneesmiddel" en "Volgen van de richtlijnen: start behandeling" wijzigt de meetperiode niet.
- Voor de berekening van het besparingspotentieel preferentiebeleid op standaard- en weekuitgifte worden de maanden december, januari en februari geëxcludeerd

Opbouw apotheekprofiel

Het onderdeel Zorg omvat indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteit van zorg en hoe deze door onze verzekerden ervaren wordt. Het onderdeel Distributie bevat indicatoren waar zorgkosten van invloed zijn.

Onderdeel	Indicator	Aantal punten	Openbare apotheken en apotheekhoudend huisartsen	Poliklinische apotheken	Bron	Meetperiode voor profiel 2021
Zorg	Patiënt ervaringen	24	✓	✓	Benchmark PREM farmacie 2020	Conform landelijke afspraken: https://www.patiëntervaringsmetingen.nl/metingen/
	Volgen van de richtlijnen: start behandeling	6	✓	✓	Declaratiedata VGZ	Q3-Q4 2019 en Q1-Q2 2020
	Volgen van de richtlijnen: gepast gebruik	10	✓	✗	Declaratiedata VGZ	Q3-Q4 2019 en Q1-Q2 2020
Distributie	Preferent afleveren: standaard uitgifte	60	✓	✓	Declaratiedata VGZ	Q3-Q4 2019 en Q1-Q2 2020
	Preferent afleveren: weekuitgifte		✓	✗	Declaratiedata VGZ	Q3-Q4 2019 en Q1-Q2 2020
	Verhouding 1-, 2- en 3 wekelijkse uitgifte		✓	✗	Declaratiedata VGZ	Q3-Q4 2019 en Q1-Q2 2020
	Specialistische geneesmiddelen	10	✗	✓	Declaratiedata VGZ	Q1-Q2 2020

Onderdeel Zorg

Voor het onderdeel Zorg blijven we inzetten op het actief bevorderen van de therapietrouw door een goede begeleiding bij het geneesmiddelgebruik. We richten ons ook in toenemende mate op samenwerking in de eerste lijn. Hierbij hebben we aandacht voor de belangrijke rol die de apotheker met het apotheekteam heeft bij het volgen van de richtlijnen bij het juist gebruik van geneesmiddelen. We kijken naar het toepassen van start- en stopcriteria bij specifieke geneesmiddelen volgens geldende richtlijnen.

Apothekers hebben veelvuldig bij ons aangegeven dat een geïntegreerde aanpak bij o.a. huisartsen, zorggroepen en apothekers leidt tot een beter resultaat. De apotheker kan de voorschrijver ondersteunen bij het voorschrijven volgens de richtlijnen. We belonen apothekers en voorschrijvers die zich inzetten op het gepast gebruik van geneesmiddelen. Dit gebeurt middels het meten van 'volgen van de richtlijnen' indicatoren voor apotheken in het apotheekprofiel 2021 en voor huisartsen in de Prestatie doelmatig voorschrijven van geneesmiddelen behorende bij de overeenkomst 2020 – 2021. In samenspraak met ketenpartijen onderzoekt VGZ de mogelijkheid om nieuwe onderdelen voor 2022 op te nemen.

Benchmark Patient Reported Experience Measure (PREM) Farmacie

Om vast te stellen hoe klanten de zorg van de apotheek beoordelen maken wij gebruik van onderdelen uit de PREM farmacie 2020. In onderstaande tabel staan de vragen met bijbehorende puntenverdeling. In het apotheekprofiel 2021 maken we wederom gebruik van de sterren die een apotheek per vraag heeft gekregen en kennen daar punten aan toe. Sterren geven weer hoe een apotheek scoort ten opzichte van andere apotheken.

Benchmark PREM Farmacie (max 24 punten)				
Onderwerp	Vraagnummer	1 ster	2 sterren	3 sterren
Eerste uitgifte: gebruik	7a	1	2	3
Eerste uitgifte: werking	7b	1	2	3
Eerste uitgifte: bijwerking	7c	1	2	3
Vervoluitgifte gewenste resultaat	8	0,25	0,5	1
Vervoluitgifte bijwerking	9	0,25	0,5	1
Begeleiding medicijngebruik	10	0,25	0,5	1
Deskundigheid	11	1	2	3
Privacy	12	1	2	3
Passend gebruik	13	1	2	3
Op elkaar aansluiten van informatie van apotheekmedewerker en arts	14	1	2	3

Bij thema 2 (vragen 8, 9 en 10) geeft onderzoeksbureau Significant aan dat relatief meer apotheken invloed ondervinden op de scores tussen de periode vóór de coronacrisis en tijdens de coronacrisis dan bij andere vragen en thema's. Om deze reden laten we deze vragen minder zwaar meewegen dan de andere vragen.

Heeft de apotheek deelgenomen aan de PREM-uitvraag, maar te weinig respondenten dan ontvangt die apotheek voor het betreffende onderdeel vier punten. Neemt de apotheek niet deel aan de PREM-uitvraag dan ontvangt die apotheek voor het betreffende onderdeel geen punten. Voor vragen over de meting van de PREM Farmacie kunt u terecht op: <https://www.patiëntervaringsmetingen.nl/metingen/>.

Volgen van de richtlijnen: start behandeling

Sinds 2018 hebben we als speerpunt de mate waarin long- en diabetesmedicatie conform de richtlijnen wordt voorgeschreven. Bij astma en COPD bestaat grote variatie in de mate waarin gestart wordt met een combinatiepreparaat bij nieuwe gebruikers. Dit past niet in het step-up beleid dat de NHG-standaarden adviseren. Daarnaast wordt bij insulinegebruik niet altijd gestart met een NPH insuline of het

voorkeursgeneesmiddel van de insuline glargine (Abasaglar®). Een tweetal indicatoren afgeleid van de indicatoren van het Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM) geeft inzicht in de mate waarin nieuwe gebruikers geneesmiddelen krijgen voorgeschreven en afgeleverd volgens de richtlijnen. We beoordelen de onderstaande indicatoren tezamen, waarbij de tellers en noemers zijn opgeteld en er één score is bepaald.

Volgen van de richtlijnen: start behandeling (max 6 punten)		
Indicator	Noemer	Teller
Percentage voorkeursmiddelen onderhoudsmedicatie bij astma en COPD (nieuwe gebruikers*)	Geneesmiddelen in de ATC's: R03AC, R03AK, R03AL, R03BA, R03BB oftewel alle geneesmiddelen voor COPD/Astma. <i>Daarvan zijn Ventolin®, Bricanyl®, Berodual®, Combivent® en Atrovent® uitgesloten.</i>	De doelmatige middelen betreffen alle middelen in de ATC's R03AC, R03BA, en R03BB. <i>Daarvan zijn Ventolin®, Bricanyl®, Berodual®, Combivent® en Atrovent® uitgesloten.</i>
Percentage voorkeursmiddelen insulines bij diabetes (nieuwe gebruikers)	Geneesmiddelen in de ATC's van A10AE (Langwerkende insulines voor injectie) en A10AC (middellangwerkende insuline voor injectie)	Het doelmatige middel betreft een NPH insuline-humaan) of glargine (Abasaglar®)

*nieuwe gebruikers: patiënten die minstens een half jaar lang geen van de in de noemer aangegeven geneesmiddelen hebben gebruikt.

Volgen van de richtlijnen: gepast gebruik

Voor de apotheekprofielen van 2021 ligt de nadruk hierbij op de maximale behandelduur van geneesmiddelen en de leeftijd van de patiënt. De door ons gekozen indicatoren zijn gebaseerd op de indicatoren die Stichting Farmaceutische Kengetallen (SFK) uitvraagt. Wij gaan uit van eigen declaratie data voor de gegevens benodigd voor onderstaande indicatoren. We beoordelen de onderstaande indicatoren tezamen, waarbij de tellers en noemers zijn opgeteld en er één score wordt bepaald.

Volgen van de richtlijnen: gepast gebruik (max 10 punten)			
Omschrijving	Indicator	Noemer	Teller
Stoppen met onnodig gebruik van inhalatiecorticosteroiden bij COPD*	Percentage ICS gebruikers boven de 55 jaar zonder stootkuur in voorgaande 24 maanden	Gebruikers van ICS boven de 55 jaar	Gebruikers van ICS boven de 55 jaar met een stootkuur in voorgaande 24 maanden
Terugdringen van gebruik van glibenclamide bij patiënten van 71 jaar of ouder	Percentage patiënten van 71 jaar of ouder met gebruik van glibenclamide	Patiënten van 71 jaar of ouder met gebruik van SU-derivaat	Patiënten van 71 jaar of ouder met gebruik van SU-derivaat die geen glibenclamide gebruiken
Voorkeur nortriptyline boven amitriptyline bij patiënten boven de 65	Percentage patiënten van 65 jaar of ouder die nortriptyline ontvangen	Patiënten van 65 jaar of ouder die nortriptyline ofwel amitriptyline ontvangen	Patiënten van 65 jaar of ouder die nortriptyline ontvangen
Terugdringen kortwerkend Oxycodon zonder onderhoudsbehandeling**	Percentage patiënten dat geen kortwerkend Oxycodon vervolgitgifte ontvangt	Patiënten die een eerste uitgifte van kortwerkend Oxycodon ontvangen	Patiënten die geen vervolgitgifte ontvangen van kortwerkend Oxycodon

* Bij de indicator 'Gebruik van ICS bij COPD' gebruikt VGZ de uitgangspunten van het NHG. Deze definitie is ruimer dan de uitgangspunten van de SFK, die uit gaat van onrechtmatig ICS gebruik bij ouderen bij één jaar geen stootkuur. De NHG beschrijft onder andere het volgende: 'als er gedurende een langere periode (twee jaar) geen exacerbaties meer zijn, wordt de behandeling met ICS daarom gestaakt.'

***Bij de indicator 'Terugdringen kortwerkend Oxycodon zonder onderhoudsbehandeling' gebruikt VGZ de uitgangspunten zoals in de MFB kortwerkend Oxycodon omschreven. Daar worden patiënten die langwerkend pijnmedicatie ontvangen bij de eerste- of vervolguitgifte geëxcludeerd van de indicator.*

Onderdeel Distributie

Alleen de door de zorgaanbieder gedeclareerde regels die vergoed worden vanuit de basisverzekering zijn meegenomen in de berekeningen. Daarnaast worden de avond nacht zondag regels (ANZ) uitgesloten.

Preferente geneesmiddelen (standaard- en weekuitgifte)

We verwachten van apotheken dat zij zowel in de standaard- als weekuitgifte zoveel als mogelijk preferente geneesmiddelen afleveren en kritisch beoordelen of er sprake is van medische noodzaak en zo nodig met de voorschrijver afstemmen. Voor het besparingspotentieel op het preferente geneesmiddelen wordt het maximaal te behalen potentieel meegenomen in de berekening. Middelen welke gedurende minimaal vier aangesloten weken in één kwartaal niet leverbaar zijn, worden niet meegenomen. Daarnaast worden de maanden december, januari en februari uitgesloten van de berekeningen.

Bij apotheken met een preferentiegraad op de standaarduitgifte die behoren tot de 10% best presterende apotheken wordt het besparingspotentieel voor dit onderdeel op nul gezet wat een positief effect kan hebben op het profiel.

Indien uit de declaratiedata blijkt dat de gedeclareerde geneesmiddelen in de weekuitgifte niet overeenkomen met de daadwerkelijk geleverde zorg, krijgt de betreffende apotheek op dat onderdeel geen punten. Dit kan een negatief effect hebben op het profiel.

Verhouding 1-, 2-, en 3 wekelijkse uitgifte

Apotheken kunnen bij de weekuitgifte kiezen voor een 1-, 2-, of 3-wekelijkse levering. Wij verwachten dat apotheken waar mogelijk, verzekeren overzetten op een meer-wekelijkse uitgifte. Voor de berekening van het besparingspotentieel op de weekuitgifte wordt uitgegaan van een optimumverhouding 10% verzekeren op éénwekelijkse uitgifte, 85% verzekeren op tweewekelijkse uitgifte en 5% verzekeren op driewekelijkse uitgifte.

Puntentoekenning preferente geneesmiddelen in standaard- en weekuitgifte en verhouding 1-, 2-, en 3 wekelijkse uitgifte

De berekende bedragen per onderdeel worden bij elkaar opgeteld en vervolgens gedeeld door de som van de omzet op preferent en preferent geclusterde middelen en weekleveringen van de betreffende apotheek. Uit deze rekensom volgt een besparingspotentieel uitgedrukt in een percentage. Vervolgens worden op basis van dit percentage 0 tot maximaal 60 punten toegekend.

Specialistische geneesmiddelen

Wij bevorderen een doelmatige inzet van specialistische geneesmiddelen. Dit wordt gedaan door het voeren van een voorkeursbeleid en bij therapeutische uitwisselbaarheid de aflevering van het meest doelmatige geneesmiddel te stimuleren. Specialistische geneesmiddelen worden in belangrijke mate geleverd door poliklinische apotheken. Het besparingspotentieel op specialistische geneesmiddelen waarvoor wij voorkeursproducten hebben geselecteerd en/of therapeutische alternatieven voorhanden zijn, worden meegenomen in deze indicator in het apotheekprofiel van poliklinische apotheken.

Specialistische geneesmiddelen (max 10 punten)	
Nummer	Geneesmiddelgroep
1	Besparingspotentieel koloniestimulerende factoren. Indicator: gebruikers van het voorkeursproduct pegfilgrastim ten opzichte van de totale gebruikers van pegfilgrastim en lipegfilgrastim.

Scores en profielindeling

Het aantal punten voor de diverse onderdelen tellen we bij elkaar op. Vervolgens vergelijken we de score met die van andere apotheken. Op basis van deze vergelijking delen we de apotheken in profiel A tot en met E in. Deze methodiek is gelijk aan voorgaande jaren waarbij poliklinische apotheken als aparte groep worden vergeleken. Dit betekent dat als een apotheek beter presteert dan vorig jaar, die niet per definitie een hoger profiel heeft in het komend jaar: het profiel wordt immers bepaald door de score ten opzichte van andere apotheken.

Tariefverschil per profiel

Profiel	Opslag/afslag standaarduitgifte	Opslag/afslag weekuitgifte
A	€ -0,24	€ -0,15
B	€ -0,08	€ -0,05
C	€ 0,00	€ 0,00
D	€ 0,08	€ 0,05
E	€ 0,24	€ 0,15

Contractering

Bij de contractering gaan we uit van de profielbepaling voor de hoogte van het tarief en de looptijd van de overeenkomst. Apotheken die gemiddeld of bovengemiddeld presteren komen in aanmerking voor een meerjarencontract.

Apotheken die meerdere jaren het laagste profiel hebben en onvoldoende gemotiveerd zijn om te verbeteren worden niet meer gecontracteerd. Wij verwijzen onze verzekerden dan naar een gecontracteerde apotheek die goed presteert.

Spiegelinformatie

Periodiek ontvangt u spiegelinformatie van ons. Deze is gebaseerd op de systematiek zoals beschreven in dit document.